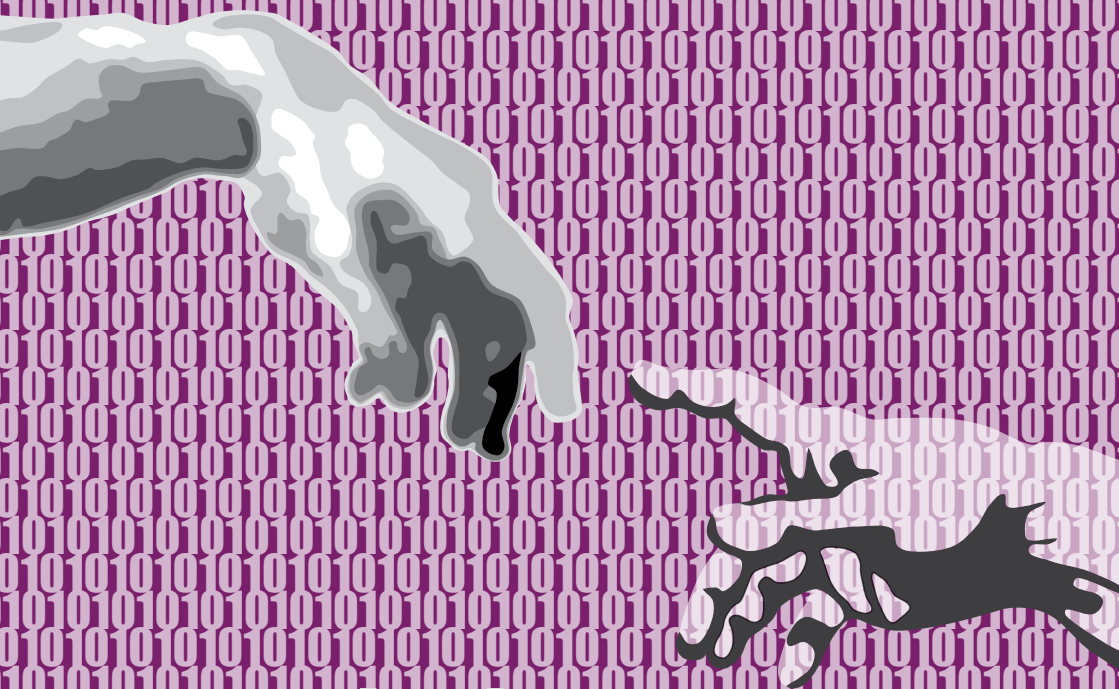

BRATRSTVÍ 1

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 51/2010

VIRTUÁLNÍ

REALITA

Úvodník: Milí čtenáři!	Marie Medková	2
Píseň písní: Jak si krásná	Tomáš Matějovský	4
Virtuální realita:		
• Naše pocity nás prozradí	Noemi Matějková	5
• Vedle někoho být	Marie Medková	6
• Vlkodlak a inženýr	Olcha Richterová	7
• anketa - Jak ovlivňuje váš život virtuální svět?		8
Může se to stát...; Projekty diakonie	Pavel Hanych	10
e!BULVY: Digitalizace ohrožuje evangelické kostely!	Šafařky	15
Duchovní povzbuzeníčka: Snášejte se v pokoji	Marie Medková	16
Církev za hranicemi: Athény a St. Andrews Church	P. P. Payne	17
Když si děda babičku namlouval: Před lety	Alžběta Matějovská	18
Bible prochází žaludkem: Adam's apple?	Klára Schneiderová	19
Pod cizím nebem bloudili jsme spolu; recenze	František Burda	20
Tři sezóny v pekle; recenze	Ester Hubená	21
An American's view: How Barb came to Prague	Barb Iverson	20
Všimli jsme si	Olcha Richterová	22
Akce mládeže a kudy na ně	Katka Erdingerová	23

Autor obálky: Poldislaf

Ilustrace str. 3: Daniela Toullová

MILÍ ČTENÁŘI!

Marie Medková

Milí čtenáři,

tento rok vám nabídneme řadu témat týkajících se „**dilemat**“ **běžného života**. Chat nebo kafičko, kdo je to autorita, krýt nebo rozkrýt a mnoho dalšího z pohledu účastníků a kapacit intelektuálního života.

Píseň písní si můžete dál pobrukovat nad textem Tomáše Matějovského. Pokud by vás v srdci nezahřála poetika Písně písně, můžete to zkusit s rubrikou Pro potěšení nebo v gurmánčině rubrice **Bible prochází žaludkem**.

Pokud se chystáte vyrazit do zahraničí, kam do sboru najdete v rubrice **Církev za hranicemi**. Anglickou slovní zásobu z církevního prostředí si předtím můžete procvičit v **An American's view**. Jak se proměnilo vnímání partnerských vztahů si může-

te přečíst v **Když si dědeček babičku namlouval**. Nebudou chybět doporučení z oblasti filmu, literatury, hudby, ani informační rubriky o dění ze světa (Všimli jsme si) a domova (Informatorium). Nad informacemi z domova s navíc můžete dočíst více o akcích, které pořádá oddělení mládeže. V rámci časopisu budou i nadále vycházet nezávislé E-Bulvy.

Pokračujeme s přílohou instantních programů a co se her týče, v ročníku 2010 najdete Domino třeba právě vašeho sboru. Můžete se těšit na všech deset dávek podnětů k zamyšlení a rozhovorům. Těší nás, že čtete a doufáme, že i letos přineseme vaší myslí nové podněty a třeba i chuť podílet se na tvorbě časopisu.

Příjemné čtení! ■

vztahy na dálku jsou hrozný

JAK JSI KRÁSNÁ

Tomáš Matějovský

„Jak jsi krásná, přítelkyně moje,“ tak opěvuje milý tělesnou krásu své dívky. To není nic nemravného. Člověk byl stvořen mužem a ženou (Gn 1n). Sex a sexuální přitažlivost je také darem Božím. Je dobré se z něho těšit, správně ho užívat a Pána Boha za něj oslavovat.

Holubice (oči) jsou obětní zvířata (Lv 1,14) obětovaná také při uzavírání smlouvy s Hospodínem (Gn 15, 9) a později symbolizují manželskou lásku a věrnost. Stáda černých koz (vlasy) pasoucí se na bohatých pastvinách jsou znamením dostatku a Božího požehnání. Spolu s ovce (zuby), které jsou znakem krásy a Boží přízně, jsou obětními zvířaty (Lv 1,10). Karmínová stužka (rty) je znamením ochrany (Joz 2,18) a připomíná přikrývky a houně stanu setkávání (Nu 4). Mluvidla (ústa) jsou krásná nejenom svým tvarem, ale hlavně pro slova, která skrze ně přicházejí. Granátové jablko (skráně) má uvnitř proměnlivou barvu jako spánky pod závojem. Jejich motiv se objevuje při výzdobě chrámu (1Kr 7, 18-20; Jr 52,22n) a na kněžském pláští (Ex 28,33n). Věž (hrdlo) je útočištěm v době obléhání. Náhrdelník, amulet, vypadá jako řada štítů, a proto má význam ochranný a obranný. Krásní a jemní koloušci jistě popisují tělesnou krásu (prsou), ale zároveň jsou obrazem zamilovaného páru, kdy jeden patří neodmyslitelně k druhému. Zpěv o krásách dívky tady končí. Oba odcházejí k „hoře mirrové a pahrbku kadidlovému“. Vůně kadidla přirovnává jejich cestu k pouti do chrámu. Tělesná krása milé, její erotická přitažlivost i bohatství duše je Boží dar milému stejně, jako je zaslíbená země, její krása, bohatství a bezpečí Božím darem Izraeli. Krása člověka i jeho erotická přitažlivost nevede k sobeckému vzhlížení k sobě samému, ale je svěřenou hřivnou partnerům do jejich vztahu. Proto oslava dívčiny krásy je zároveň oslavou samého Boha.

Milý vede dívku na horskou túru, na té jsou mohutné cedry, dobré pastviny, prameny, spousta vody i snůh. Mohli tam potkat lvy, le-

Marc Chagall, Píseň písní

opardy a další divokou zvěř. Cesta je náročná a nebezpečná. Ale dívka, která je tady poprvé nazvána nevěstou, je pevně spjata se svým průvodcem a ochráncem. Nemusí se bát. To je krásný obraz pevného pouta mezi dvěma lidmi a zároveň vyjádření vztahu mezi člověkem a Bohem: poutník a jeho průvodce, ochránce a vysvoboditel.

Milý je vázán k dívce pevným poutem lásky. Je to silný vztah, ve kterém nejde o žádnou magii, ale o pouto lásky, která zahání samotu, obveseluje víc než víno a je přitažlivější než vonné látky. Opět: láska je Boží dar podobně jako zaslíbená země, která sytí medem a mlékem (Ex 3,8), voní jako chrám.

A jsme v zahradě vůní. Vedle granátových jablek (Nu 13,23) tu jsou nard, šafrán, puškovec a kadidlový strom. To byly součástí vonné směsi zapalované na oltáři před vchodem do velesvatyně, skořice byla součástí voňavek (Př 7,17), myrha se používala do oleje k svatému pomazání (Ex 30,23) a spolu s aloe a Balsamedronem také k balzamování. Zkrátka vůně „jako v ráji“. Taková je láska. Lze k ní přivonět, ale nelze ji uchopit. Lze se do ní ponořit, ale nelze ji ovládat. Může se rozplynout a zmizet. Zcela jistě je poctivá, upřímná a opravdová láska darem. I za ní máme Pánu Bohu děkovat a moudře s ní nakládat. K takovému prožitku lásky zve milá svého milého. ■

NAŠE POCITY NÁS PROZRADÍ

Noemi Matějková

Ruku na srdce: Kolik času denně strávíte na facebooku, icq, mspace, na blogu a v dalších vztazích virtuální realitou? Že ten fb pustíte a necháte žít vlastním životem, zatímco pracujete na počítači? Může být. Ale jen v případě, že vás ty problíkávající zprávy **opravdu** neruší. V opačném případě si pěkně lžeme do kapsy.

Otázka zní: Má virtuální realita vliv na vztahy? Cítíme ten potenciál, mohla by mít. Co si vlastně představíte pod pojmem virtuální realita, svět, prostor, cyberspace? Virtuální realita má mnoho podob, každý z nás ji má jinou. Otázka by tedy měla spíš vypadat takto: Jak velký vliv má moje virtuální realita na moje vztahy? Zásadní je, jak ten imaginární svět přenosů informací využívám:

Dorozumívací kanál

Výše zmíněné komunikační prostředky mají potenciál být nám k užítku. Je přece skvělé (rychlé, levné, pohodlné) domlouvat se přes emaily, qip a skype! Schválně využívám této poslušnosti, která do komunikace vtahuje postupně stále větší část našeho já, až se zastaví zhruba na 30%. Těch zbylých 70% tvoří neverbální složku sdělovaného! Když totiž já, komunikátor (vysílatel komuniké, sdělení), pošlu svému komunikantovi mail plný promyšlených slov a piktogramů, **nemohu s jistotou vědět, co jsem napsal, dokud mi můj partner v komunikaci neodpoví**. Vynechejme teď formální dopisy, kde se tolik osobně neodhalujeme. Qip sice jistotu míru autenticity umožní, přece jen musíme rychleji reagovat, ale jak můžu vědět, že ten jeho smajlík znamená totéž, co můj? (Když se známe, takové věci neřešíme, ale přesto se občas díváme nebo ani nestačíme.) A přestože skype prozradí, jakou má náš partner náladu, do očí mu nevidíme a to, že při našem společném povídání stihne obléci své milé nové struny, povečeřet a vykartáčovat

kocoura, kvalitě naší společné chvíle spíš nepřidá. Závěr: Vnímejme virtuální komunikační šumy. Řešení závažných životních rozhodnutí se nebojme nechat na dorozumívání přímé. Ušetříme si mnoho nedorozumění.

Zdroj informací

Víme, jaké šíře kvality informace na internetu dosahují. Cenné ve vztahu ke vztahům jsou především ty, které jsou prověřené, důvěryhodné. Podporou v různých problémech nám mohou být fóra vzájemné pomoci. Ale všemu nevěřte. Tip: Košaté rodiny ocení facebookem umožněné schůzky nejen naslepo, jinými slovy: aspoň tuším, že ten brácha ještě žije. ;)

Závěr: Najít množství informací je snadné, proces vybírání si těch správných je tím pravným uměním.

Forma sebeprezentace (blog, fb, mspace)

Proč je potřebujeme (číst i psát)? Píšeme o sobě pravdu? V čem a kdy nám to pomáhá?

Forma (auto)terapie (vypsat se z toho, co prožívám, sdílet to)

Od předchozího bodu se liší v opravdovosti, autenticitě, umění rozlišit snahu o zachování vlastní sebehodnoty založené na báječné image nebo na výkonu. Rozdíl posoudí jen pisatel sám. Např. někdo si píše básničky do šuplíku, jiný je dá na blog. Na profesionální úrovni se virtuální realita může využít při KBT (kognitivně-behaviorální terapii), hlavně v léčbě fobií. V zásadě se postupuje tak, že se člověk trpící fobií postupně „otuzuje“, přivádí se postupně do stále intenzivnějšího styku s předmětem strachu. Takže např. člověku s akrofobií (chorobným strachem z výšek a hloubek) může v určité fázi pomoci na počítači virtuálně vymodelovaný scénář stoupajícího proskleného výtahu. Zajistě byste našli další formy virtuální reality, které mají vliv na vztahy. Virtuální re-

alita není nic nekalého. Jen v okamžiku, kdy se z ní stane únik z reality tvořené naším časem, místem, lidmi, máme zaděláno na malér. Z počátku možná nepozorovaný, dlouhodobě ale až životu nebezpečný. Takto ohrožení budou nejspíš lidé disponovaní osobnostně (zvýšeně sugestibilní, s histriónskými, dřív hysterickými rysy – např. neumí nebyť středem pozornosti) a situačně zatížení (během dlouhého odloučení od blízkých, chronicky osamělí a jakkoli citově deprivovaní, dlouhodobě stresovaní). Když se nakuuluje víc faktorů, dají se v souvislosti s realitou, kterou tito lidé sebechlácholivě žijí, vyzorovat až osobnostní změny. I to je způsob, jakým si držíme svůj sebeobraz. Znáte někoho takového?

A co s tím? První pomoc snadno poskytne dobrý přítel. Pozor, ne někdo, kdo nám všechno schválí a bude nás dál udržovat v iluzích o sobě. Hodný takového označení je člověk, který nám zvládně do očí řct: „Hele, tady jsi fakt ujel/a.“ Může nás zkritizovat tak, že na nás nezůstane nit suchá, protože nás zná a my jeho, záleží mu na nás a ne na vlastním dobrém svědomí. Důležité je, aby kritizovaný kritiku „bral“, chápal, tu-

díž, jakou formou bude kritika podaná. Máte někoho, koho takhle berete? Jsme připraveni slyšet kritiku? (Kritizovaná záležitost se nás bytostně dotýká – na čem stavíme svoji identitu?)

Jsou pro nás vztahy důležité? Málokdo asi odpoví záporně. Tak proč se někdy po druhých „vozíme“ a jsme na ně zlí? A co naopak působí jako balzám na vztahy? Kdesi jsem četla o blízkosti jako čtvrté dimenzi času (vedle minulosti, přítomnosti a budoucnosti). Možná toto měla na mysli malá Momo z půvabné pohádky pro dospělé od Michaela Endeho, když dokázala zasadit čas přímo do srdce: okamžik (bez časové konotace, jedno jak dlouhý), kdyje nám spolu dobře ne proto, žeš toho tolik viděl a dokázal, ale jednoduše jsi ve mně vzbudil pocit důvěrnosti, až intimity. Možná společným sofistikovaným tématem, ale mnohem snáz jednoduchým gestem, náznakem přijetí. Přestává tam ohraná hra na „Kdo víc...“ Zažít tenhle fenomén setkání je sebeodhalující, tudíž ohrožující, ale životu potřebné. Kde? Kdekoli. Nejlépe v reálu. A pak to třeba sdílet v reálu virtuálním. Když žijeme vztahy reálné, nemohou neovlivňovat naši realitu virtuální. ■

VEDLE NĚKOHO BÝT

Marie Medková

Na otázky odpovídala Hanka Havlová, studentka etnologie a učitelka EA Náchod

Jsí ve volném čase na internetu? Co skype a icq?

Téměř vůbec, pro mě není počítač určený pro komunikaci. Nejsem aktuálně připojená na internet. Taky by mi vadilo, že bych to musela vždycky spustit, aby se mi lidi mohli ozývat. Je to rychlý způsob komunikace a já mám rychlosti v životě dost. Jediné, co používám, je e-mail.

Měla jsi facebook a zrušila jsi ho. Proč?

Ubíral mi čas. Nebyl den, kdy bych na něm nestrávila minimálně hodinu, ne-li dvě. A třeba jen nesmysly – přidala jsem fotky,

aby se někdo mohl podívat, nebo jsem hledala zajímavá témata, dělala si testy, občas někomu odpověděla. A když jsem přišla s novinkou, byla jsem zvědavá na odezvu. Takže to bylo stále vrácení se k počítači.

Když se s dotyčnými lidmi jinak nevidíš, tak ti síť nahrazuje přirozené společenství. Cítila jsem se zavázaná, stejně jako bych se cítila ve skutečnosti, i když mi to přišlo absurdní. Řekla jsem si třeba „Jé, tak on mi něco napsal a já jsem neodpověděla, tak musím na facebook a odpovědět, protože na to čeká.“ A když se mi to nepovedlo, měla jsem černé svědomí. Rozhovor usnul na 2-3 dny, pak už byl pasé. V přímém kontaktu tě mrzí jiné pokračování na straně 9:

VLKODLAK A INŽENÝR

Olcha Richterová

O: Ahoj Kubaqu, studuješ sice dost reálně čtvrták na ČVUT, já se tě ale chci zeptat na LARPy/dřevárny a jiné akce, na nichž navlékáš novou kůži.

K: Na LARPu (Live Action Role Play; jde o jeden typ RPG, Role Playing Game) jsem byl naposled loni v srpnu. Zato jsme si letos s kamarádama udělali vlastní Con, kde nas bylo asi osm, a užili jsme si to mnohem víc :). (Con je sraz fanousku, povetsinou sci-fi nebo fantasy; z ang. „convention“. Napr. Trpasličon - sraz fanousku Red Dwarfa, nebo Gatecon - Hvezdny brany.) Myjsme na nasem Conu povetsinou hrali nejaky deskovy hry, nebo jsme si proste jen povídali...

O: Jak jsi se s těmihle kamarády seznámil?

K: Vetsinu tech lidí znam z osobního zivota, ale vsichni dohromady jsme se dali pres RPG Star-gate Atlantis, kterou jsme hrali na jednom diskusnim serveru.

O: Takže jste si udělali vlastní hru?

K: Oni si tu hru založili a hrali ji davno predtim, nez jsem se k nim přidal. Pak se uvolnila nejaka postava, tak se me zeptali, jestli ji nechci. Vicemene by se beze me i obesli, ale z realu znali muj smysl pro humor a libil se jim.

O: A seznámil ses s někým čistě přes internet?

K: Jo, par lidi jsem poznal jenom pres icq. Primo z toho RPG mam ted taky jednoho znamyho.

O: Jak vypadá takový LARP?

K: mchm.... v RPG clovek hraje nejakou postavu, nekoho predstavuje a přitom komunikuje a interaguje s ostatnima hracema, akorat v LARPu je to vsechno na zivo. Takže krom samotnyho hrani vetsinou mas i nejakej kostym a tak.

O: Koho hráváš?

K: Jak kdy... na fantasy larpech vetsinou nejakyho inzenyra, nebo treba hranicare. Jinak jsem si zahrál treba agenta z Matrixu, nebo vlkodlaka, ale je pravda, ze mestsky LARPy me tolik nebavej.

O: A co tě na tom baví?

K: Asi ze clovek proste na chvili vypadne ze skutecnyho sveta, resi jiny veci nez ve skutecnym zivote, nemusí se zabevat problemama, ktery ho normalne trapej... A ma to oproti beznymu zivotu tu vyhodu, ze kdyz to cloveka nebavi, tak s tim proste prestane a vrati se do skutecnosti.

O: Z jiného soudku: Víím, že počítač máš zapnutý v podstatě celodenně a „sir, you have a message“ se ozývá z tvého icq hodně často. Kolik času asi denně trávíš komunikací po internetu?

K: Neozyva se to tak casto jak bych rad... :P Ciste komunikaci? V prumeru to muzou bejt tak tri hodky denne... I kdyz to jsem asi prehnal.

O: A myslíš, že by ses víc scházels s kamarády v realu, kdybys neměl internet, nebo bys prostě celkově míň komunikoval?

K: Predpokladam, ze bych asi mnohem min komunikoval... Mne ten realnej kontakt nikdy moc nesel. Kazdopadne pres chat jsem urcite o neco sdilnejsi nez v realu.

O: Proč se ti to přes chat daří?

K: Asi to je tim, ze kdyz se s danym clovekem nevidim tvari v tvar, je pro me mnohem snazsi cokoliv rict a tolik to neresim... v realu je pro me malej horor i jit si koupit housky do pekarny :P.

O: Myslíš, že hodně lidí, kteří hrají RPG, to má podobně, nebo se považuješ za výjimku?

K: To nevím... urcite si myslim, ze je pro kazdyho jednodussi chatovat, nez se bavit realne. Prece jen kdyz napises nejakou hloupost, tak to vetsinou stihnes smazat driv, nez to odesles - to se ve skutecnym hovoru dela docela tezko. Ale tohle si myslim plati pro vetsinu lidi, nejen pro hrace RPG.

JAK OVLIVŇUJE VÁŠ ŽIVOT VIRTUÁLNÍ SVĚT?

Denisa Dohányosová,
koordinátorka nízkoprahových programů
YMCA Praha o.s.

Hodně a pozitivně. Už si skoro nedovedu představit svou práci bez počítače připojeného k internetu, všechno by trvalo mnohem déle. Návštěva všech virtuálních obchodů, které jsem prošla před Vánoci, by zabrala v reálu také mnohem víc času.

Ivo Mareš,
farář ČCE v Praze na
Smíchově

Virtuál nevnímám jako alternativu k reálu, ale spíš jako jeho součást. Využívám jej střídavě - jako komunikační kanál a k získávání informací.

Ondřej Semotán,
student zahradní architektury, hkkfilm.eu

Absolutně. Celý systém naší společnosti je na něm doslova závislý. Pokud by byl holý a zobrazoval vše tak, jak je, málokdo by to mohl unést. Čím více poznáme z reality, tím těžší je v ní existovat, bohužel. Vymknout se zcela virtuálnímu světu znamená ohromnou svobodu, současně i jistotu vytržení ze společnosti na něm závislé.

Pavel Kašpar,
farář, člen synodní rady

a) Virtuální svět – jsem pro, když se využívá pro informace, vyhledávání údajů, obchod, vstup do knihovny, bankovníctví atd. Je to rychlé, pohodlné, i když mne baví víc jít si koupit knížku do obchodu, popovídat s prodávčem, vidět ji na vlastní oči a prolístovat...
b) Jiná věc je tzv. Second Life, druhý život, neskutečný, jen v kompu nebo kde. Jít si v tomto virtuálním prostředí zatancovat, jít na rande, milovat se, to je pro mne úchylka, náhražka, únik ze světa, ze života. Když mne ten druhý v second life přestane bavit, tak ho vypnu, najdu jiného. Mám pocit, že to vede k povrchnosti, zbavuje odpovědnosti za lidi i svět v reálu. Ještě tak virtuální politiky bych bral.

Lister,
3. technik kosmické lodi
Červený trpaslík

Trochu taktu, jo? Já tuhle zjistil, že vůbec neexistuju. Můj život je celý virtuální a řídí ho nějaký reálný chlápek... A před tímhle šokem? Než nám došly tříselný přípojky, byl jsem ve virtuálním světě skoro pořád. Pak už to nebylo ono...

Nečekaně. A někdy je těžké skloubit virtuální život s reálným světem.

Některý otázky už si radši nekladu... vzhledem k tomu, že nemalá část mé každodennosti je virtuální...

Spíše se v současnosti zamýšlím nad tím, jak ovlivňujeme životy svých bližních, které potkáváme podél našich virtuálních cest...

Ještě pořád nijak negativně. Naštěstí :-) I když občas... Občas překvapuju i sám sebe, že bez sociálních sítí - a internetu vůbec - nedám ani ránu. :-)

Otázka příště: „Kdy se vyplatí být poslušný?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 30. 1. 2010

pokračování ze strany 6:

věci, ale nemáš pocit, že jsi člověka odložila, a tady se taková věc normálně stane. Taky jsem začala mít pocit, že přicházím o soukromí, když mě neustále žádali přátelství lidí, kteří si mě náhodně našli podle jména. Navíc se mi nelíbí hlášky jako „ignorujete mé přátelství“ nebo když se odhlásíte: „těmto lidem budete chybět“. Nedokázala jsem přijmout přijatelnou hranici odpovědnosti za vztahy na facebooku. Nechtěla jsem se nechat takhle spoutávat.

Co se mi líbilo, když se člověk mohl zapojit do petic, do společenského dění. Přidáš se do skupiny, získáváš informace a můžeš pozitivně ovlivnit vztahy ve společnosti.

Proměňuje virtuální komunikace naše vztahy?

Určitě, to už i mobily a SMS. Na jednu stranu si můžeš rozmyslet, co napíšeš, ale na druhou stranu, každý má jiný jazykový kód. Ne vždycky jsou ty kódy rozpoznatelné touto formou. A tam potom strašně chybí kontakt, dotyk, pohled - tyhle věci, které dokážou často říct víc než tato slova. Takže si myslím, že ty vztahy nejsou úplně přes tuhle formu komunikace.

Lidi navíc tyhle formy často používají k řešení problémů, které by si normálně tvá-

ří v tvář neřekli. Nebo nic neřeší, protože to vyřešili přes icq nebo e-mail. Což je taky zvláštní: dva světy, v tom reálném je všechno strašně v pohodě a problémy se řeší „virtuálně“.

Komunikace naživo je obohacení o spoustu dalších smyslových vjemů. Nejde jen o obsah, ale o to vedle někoho být. Když komunikuješ přes internet, máš nejbliž sobě klávesnici. Něco prožíváš, ale to jsou jen tvoje prožitky. Nedokážeš vnímat, co cítí ten na druhé straně. Zatímco když s člověkem mluvíš přímo nebo jsi s ním, tak vidíš, že se červená, že se potí, nebo dostane záchvat smíchu. A tím ho vlastně poznáváš. Živé projevy jsou daleko barevnější a rozmanitější.

Strašně znát je to u Romů, kteří spolu dokážou strávit spoustu času. My jsme zvyklí stále přicházet s novými věcmi. Oni jsou schopní mluvit pořád o tom samém. Nevnímají totiž tolik obsah, ale přítomnost člověka, která o něm vypovídá daleko víc než téma řeči. Přítomnost - jak reaguješ, gestikuluješ, kdy křičíš, mlčíš.

Jak vlastně trávíš volný čas?

Jsem venku. Chodím v přírodě, ideálně s přítelem a se psem. Mám ráda klid, a tak si vybírám klidové činnosti. ■

MŮŽE SE TO STÁT DNES MNĚ, ZÍTRA TOBĚ

P. Hanych

...Pracovní agentura převezla Alinu z nemocnice do malé šicí dílny. Tady musela pracovat až 14 hodin denně. Za to dostávala jen malé zálohy. Za každou chybu jí narůstal pomyslný dluh. Hlídalejí je ruský hovořící muž, často na ně křičeli a vyhrožovali udáním na cizineckou policii. Alině se jednou v noci podařilo utéct, když byli hlídači opilí. Dostala se do Prahy, několik nocí přespávala v tramvajích nebo na zastávkách. Pak si všimla nálepky na odpadkovém koši s kontaktem na naši organizaci.

Po psychickém a fyzickém zotavení podala trestní oznámení na pracovní agenturu. Při výsleších na policii však měla problémy si vybavit detaily, které by mohly pomoci při hledání pachatelů. Také kvůli tomu trestní řízení stále trvá.

Alina si našla zaměstnání v restauraci a bydlení na ubytovně. Fyzické problémy postupně odeznávaly, psychické však dlouho přetrvávaly. Alina měla noční můry, bolesti hlavy, špatně se soustředila...

(Z kazuistiky k filmu Eriky Hníkové *Může se to stát dnes mně, zítra tobě...*)

Pomoc má mnoho tváří. Tak zní slogan Diakonie ČCE. V diakonické příloze chceme čtenářům představit ty tváře pomoci, kterými se Diakonie ČCE zabývá nad rámec nejrůznějších typů sociální práce ve svých střediscích. Řeč je o tzv. projektech, na kterých se podílí ústředí i některá střediska. O deseti z nich vám letos přineseme informace. Začínáme projektem s výstižným názvem Ne-Násilí.

Může se to stát i vám?

Představte si, že se dozvíte o zajímavé práci v zahraničí. Máte příležitost vydělat slušné peníze a snad žít lepší život. Někdo, komu důvěřujete – třeba člen rodiny nebo kamarád někoho, koho znáte – vám nabídne, že vám pomůže dostat se za prací. Představte si, že po příjezdu vám seberou doklady a hlídají každý váš pohyb. Nutí vás k prostituci

nebo k jiným činnostem v nelidských podmínkách. Přitom dostáváte jen směšný nebo žádný plat. Najednou zjistíte, že za ubytování či jídlo vám vznikly dluhy, které každý den narůstají...

Také vzhledem k tomu, že mezi lidmi se o této problematice stále málo ví a málo mluví, se Diakonie rozhodla na tomto poli systematicky a dlouhodobě pracovat. Zaměřuje se na osoby obchodované nebo vykořisťované na území ČR, která je jak tranzitní, tak cílovou zemí. Ze svých řad vybrala pracovníci, která byla pověřena koordinací těchto aktivit. A jak její práce vypadá? Spolupracuje s pracovníky v různých střediscích Diakonie i sborech ČCE po celé ČR, připravuje školení a pomáhá zorientovat se v problematice. Spoluvytváří metodický manuál k preventivním programům pro děti a mládež různých věkových kategorií (součástí je také interaktivní výukový film). A také bývá nablízku konkrétním lidem v konkrétních případech.

O tom, že lidem kolem nás není osud vykořisťovaných a obchodovaných lidí lhostejný, svědčí i nedávno uspořádaný společný večer organizací Diakonie ČCE, La Strada o.p.s. a Charita ČR, v jehož průběhu byla uvedena premiéra filmu režisérky Eriky Hníkové s názvem „Může se to stát dnes mně, zítra tobě...“

Kontakty:

koordinátorku kontaktujte přes sekretariát (sekretariat@diakoniece.cz)

Linka pomoci La Strada, o.p.s.: 222 71 71 71 ■

UČIT SE NADĚJÍ A VÍŘE

Anna Junová

Seděli jste už někdy ve školní lavici a přemýšleli nad smyslem života, svými hodnotami, o svých snech a cílech? Určitě nejeden z vás. Studenti Cyrilometodějského gymnázia v Prostějově mají ale tu výhodu, že tyto věci probírají každý týden v regulérním předmětu zvaném SOR. A právě o něm jsem si popovídala s jeho spoluzakladatelem Mgr. Pavlem Polcrem.

Co přesně znamená ta zkratka SOR?

Pod zkratkou SOR se skrývá předmět Strategie osobnostního rozvoje. Jde o předmět, který jsme na CMC zavedli před třemi roky jako novinku, která v rámci České republiky neměla a vlastně stále nemá obdoby. Předmět, který neučí příliš mnoho fakt, ale který se zaměřuje na to, jak si mladý člověk

(ale nejen on) může život „předchystat“, jak se s ním může lépe srovnat a jak ho může spoluutvářet. Vycházeli jsme z jednoznačných závěrů řady psychologických a sociologických výzkumů, jež přinášejí varování o tom, že řada mladých lidí se vyvíjí směrem ke smysluprázdnotě. Je jim 18, 25 či 30, ale vůbec netuší, proč jsou tady a kam by měli dojít. Úkolem SORky je pomáhat v hledání lepší a možná i „jednodušší“ cesty.

Kde se vzal ten nápad? Jak dlouho se na předmětu pracovalo?

Nápad samostatného předmětu je vyústěním řady aktivit, které na gymnáziu děláme. Začali jsme několika zkušebními kurzy (adaptační a sebepoznávací), později se jejich počet rozrostl tak, že každý ročník nyní absolvuje na podzim jeden tematicky zaměřený zážitkový kurz v trvání tří dnů a následné jarní dvoudenní setkání. K tomu jsme jako alternativu náboženství zavedli etickou výchovu. A pak už byl jenom krůček k tomu, abychom si řekli, že by nebylo marné pokusit se aktivizovat studenty k sebepoznávání a plánování každý týden v samostatném předmětu. Ve spolupráci s partnerskou organizací – firmou, která se zabývá osobnostním rozvojem, jsme navrhli obsahovou strukturu a pustili se do psaní prvního dílu učebnice. A protože jsme zjistili, že něco podobného nechybí jenom na naší škole, ale zájem je i odjinud, jsme nyní ve fázi příprav na třetí díl.

Není výraz „strategie“ příliš násilný? (Pomocí nějakých metod „zvládnou svůj život, budu úspěšný, šťastný...“)

Strategie znamená plán činností pro dosažení cíle. A zažít štěstí či úspěch bez vlastního přičinění, bez toho, že bychom k němu cíleně směřovali, v podstatě nelze. Jde jen o to, v kterých oblastech lidského života dané cíle hledáme, kam je orientujeme. V tom si myslím, že máme jako církevní gymnázium velkou výhodu a možnosti. Já ho za násilný nepovažuji, naopak v sobě skrývá něco tajemného, možného, nenuceného.

Myslíte si, že by tento předmět měl být povinný, nebo volitelný?

To je velmi složité. Známe nadšení studentů z každé další přidávané hodiny do rozvrhu, známe jejich mnohdy minimální aktivitu ve všem, co povinné není. My jsme předmět stanovili jako povinný, neboť si myslíme, že informace a poznání, které studenti mohou získat, většinou z nich v budoucnu, v reálném životě pomohou (i když to nyní, stejně jako většina mladých, někdy nejsou ochotni připustit).

Pokud se tedy jedná o povinný předmět, tak by se asi měl hodnotit... Jde to ale vůbec?

Je to předmět jako každý jiný, musí se hodnotit. Ale hodnocení má svá specifika. Dá

se hodnotit zapamatovaný fakt, postup nějaké metody, ale také zpracování domácích úkolů, aktivity v hodinách. To nejdůležitější hodnocení spočívá v tom, zda se student někam posouvá, zda se snaží na sobě pracovat, jestli je vůbec ochoten o podobných věcech uvažovat. A v tom se, přiznávám, někdy člověku může zdát (a je) hodnocení velmi těžké.

Dají se studenti nějak motivovat, aby hodiny jen „neodseděli“?

Motivace je vždy důležitou součástí. A nejen v SORce. Tam motivací mohou být reálné příběhy lidí, kteří něco dokázali, někam došli, aktivity vedoucí k zamyšlení nad otázkami, které si člověk pokládá. No a motivací podle mne musí být i osobní příklad učitele, jeho snaha konat dobro a sám se rozvíjet pomocí předkládaných technik a metod, aby mohl studentům říct, že to funguje, a nemusel lhát. Je však normální, že stejně jako matematika či dějepis, ani „učení o životě“ nemusí bavit každého. Ale když se podaří změnit život k lepšímu jednomu studentovi, stojí to za to.

Jaký je váš pocit z reakcí studentů - je předmět přijímán nebo odmítán?

Když vidím některé studenty a jejich schopnost růstu, plesá mé pedagogické srdce radostí. Samozřejmě vnímám i negativní reakce. Je totiž složité přesvědčovat někoho, kdo věří tomu, že „mrkev je modrá“, o tom, že by se na ni mohl podívat z jiného pohledu nebo za jiného světla. Tato určitá „neústupnost hlouposti“ mě občas mrzí. Na druhou stranu vím, že jsme v řadě případů trefili do černého i mimo školu. Na základě učebnice se i část rodičů či učitelů rozhodla pečlivěji rozhodovat, co dělat s naplňováním každodenního života.

Tak to je určitě potěšující, doufám, že se bude SOR úspěšně dostávat mezi další a další lidi. A pro každého čtenáře Bratrstva - pokud byste měli zájem o zakoupení učebnice, lze tak učinit na internetových stránkách www.cmj.prostějov.cz

podle SOR (strategie osobnostního rozvoje), Cyrilometodějské gymnázium v Prostějově

„Hrdina je ten, kdo dokáže udělat v danou chvíli to nejlepší, co je možné. Pro druhé, pro svět i pro sebe.“

„Myslím si, že hodně lidí říká, že něco nejde v danou chvíli udělat, protože to nikdy ani nezkusili. Je to jenom záležitost. Většiny věcí, které není očividně úplně nemožné uskutečnit, tvrdou prací dosáhnout lze. Myslím, že je to vůle, co lidem často schází.“

Nicholas Winton

? Máte chuť stát se hrdinou? Být opravdovým hrdinou se dnes moc nenosí. Jen si vyzkoušej na internetu zadat heslo „hrdina“ a uvidíš. Jakoby se ze slova hrdina postupem času vytratil jeho skutečný význam. Nic to ale nemění na tom, že hrdinové jsou pro svět nesmírně důležití. Skuteční hrdinové totiž mění svět k lepšímu. Možná si řekneš: „Když oni ti praví hrdinové obvykle nějak špatně skončí!“ Ale opak je pravdou. Je sice možné, že hrdinství může někoho přivést až ke krajnímu rozhodnutí (jako u kněze Maxmiliána Kolbeho), ale většina hrdinů všedního dne nakonec ze svého hrdinství mnohem více získává, než ztrácí. Jako odměnu totiž získávají mnoho radosti a velké vnitřní síly.

No jen se zeptej sám/sama sebe:

„Chceš v životě dosáhnout něčeho, na co bys mohl/a být hrdý/á?“

To vůbec nemusí znamenat vydělat balík peněz (i když nic proti nim – je to fajn je mít), nebo blýsknout se v pořádném bouráku. Člověk je ale obvykle nejvíce hrdý na něco úplně jiného. Když dokáže udělat dobrou věc jen tak, prostě proto, že je to správné. Že to někomu pomůže. Když po něm na světě zůstane něco krásného a věčného. Něco, co bude zapsáno v srdcích lidí... To je to, co dává lidem smysl života. Vědomí, že jsou zde pro něco, co má tu největší hodnotu. **Ale tento pocit mohou získat jen hrdinové.**

? Víš, kde se mohou začít odehrávat tvoje hrdinské zápasy? Jsou to chvíle a okamžiky, kdy musíš překonat sám/sama sebe kvůli něčemu, co je sice důležité, ale nepřináší ti to uspokojení hned:

- užitek z toho budeš mít až později
- užitek z toho nebudeš mít ty, ale někdo jiný
- z toho sice užitek mít budeš, ale jiné věci by ti na chvíli přinesly ... příjemnější pocity

Psychologové této schopnosti říkají „schopnost odložit uspokojení“. Znamená to, že se rozhodneš vzdát určitého potěšení nebo hodnoty kvůli něčemu, co nakonec přinese uspokojení a hodnoty větší, ale později.

Příklady:

Víš, že se máš učit na písemku z matematiky, ale současně se ti moc nechce a v televizi zrovna dávají nějaký film. Podle čeho se rozhodneš, čemu se budeš věnovat? Podle svých pocitů nebo podle principu „nejlepší volby“?

Slyšíš, jak tví spolužáci pomlouvají tvoji kamarádku. Vůbec se ti to nelíbí, ale kdybys něco řekl/a, víš, že se budou smát i tobě. Co uděláš?

I u těchto všedních případů potřebuješ v sobě **objevit srdce hrdiny**. Rozhodnout se pro to, co je nejlepší navzdory pocitům, často to vyžaduje velké osobní sebezapření! Ale právě podobná rozhodnutí pomáhají k tomu, aby člověk byl schopen větších rozhodnutí v budoucnu. **Nicholas Winton** si dokázal odříct pro něj příjemné věci (dovolená na lyžích ve švýcarských Alpách), dokázal si odříct své bezpečí (nacisté neustále šmírovali, co že to vlastně dělá), ale dokázal si odříct rovněž pohodlí a klid (musel neustále překonávat překážky a nezdary).

4 kroky schopnosti odložit uspokojení:

1. Nauč se zklidnit své emoce a touhy. *Pocity přicházejí a odcházejí, nereaguj na každý jejich popud.*
2. Zvaž všechny možnosti. *Podívej se na všechny alternativy volby a zvaž jejich důsledky.*
3. Vyber nejlepší řešení. *Vyber si to nejlepší podle výsledků, ne podle touhy.*
4. Vytrvej, i když se ti nechce. *Úspěch je otázkou vytrvalosti poté, co to ostatní už vzdali.*

I před Tebou se otevírá příběh. Je to Příběh Tvého života. Také Tobě bude klást život do cesty určité výzvy. I Ty můžeš svým způsobem změnit svět. Ale to znamená naučit se naslouchat svému srdci. V každém srdci totiž dřímá zárodek hrdiny.

DIGITALIZACE OHROŽUJE EVANGELICKÉ KOSTELY!

Šafářky

Chrám J. A. Komenského v Brně - luxusnější varianta

Slovo „digitalizace“ nahání v posledních dnech husí kůži na těle snad každému. Mluví se o digitalizaci kulturního dědictví, díky které by v dohledné době mělo být na internetu k volnému použití aspoň šest milionů knih v různých jazycích. Ještě více se však mluví o digitalizaci televizního vysílání. Pomalu, ale jistě nám přestávají fungovat televize, protože jsme si ještě nepořídili set-top box. Skandál!

Památkáři nás neubrání

O čem se však téměř nemluví, i když jde o nejpalčivější problém, jsou digitalizací ohrožené kostely. Podle nejnovějších zpráv v rámci spuštění druhé fáze digitalizace bude

nutné vyměnit všechny analogové ručičkové hodiny na věžích českobratrských kostelů za digitální. Staršovstva sborů se ovšem bouří. Upozorňují hned na několik negativních stránek – finance, estetika. Podle pokladníka Jeronýmovy Jednoty na tyto náklady nejsou prostředky. Většina sborů nemá ani na opravu střechy nebo na opravu nezbednými mládežníky zničených zpěvníků, natož na nákup nových hodin. V některých sborech už začali ze zoufalství vymýšlet způsoby snadného výděлку. Na přetřes se dostala i řada fundraisingových aktivit. Památkáři upozorňují na nenávratnou ztrátu vzácného kulturního dědictví a narušení celkového vzhledu kostela. Už teď se začínají přivazovat k věžím kostelů, aby k výmě-

ně nemohlo dojít.

Jediné řešení?

Jediným možným řešením tohoto ošemetného problému se jeví přechod na sluneční hodiny. I na toto řešení bude nutné vynaložit jisté finanční prostředky, ale církevní pokladna nebude tak palčivě zasažena. Stejně tak i provoz těchto hodin by měl být méně nákladný. Za sluneční energii zatím ještě platit nemusíme. Z estetického hlediska by tento zásah nebyl až tak strašný. O této změně se již vedou bouřlivé debaty a Jeronýmova Jednota plánuje kvůli tomuto tématu speciální zasedání.

Konkrétně by se tato změna týkala sborů v Nymburce, Vanovicích, Horní Čermné, Mělníku, Čáslavi a mnoha dalších. Všem těmto sborům přejeme mnoho sil a Božího požehnání při řešení tohoto nepříjemného problému. ■

Úsporná varianta pro vesnické kostely, Moravec

SNÁŠEJTE SE V POKOJI

Marie Medková

Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. (Ef 4,2b-3)

Seděli se mnou v motoráčku. Starý pán, stará paní. Manželé asi. Pán hlasitě a rozčileně sekýruje manželku, protože nevezala klíče a taky mu někam dala svetr. Paní zmatečně hledá klíče ve všech kapsách černé kabely. „Zapomněli jsme je, určitě jsme je zapomněli, nemusíš na mě pořád křičet, já slyším dobře,“ odsekává paní. Za chvíli se klíče našly. Na svetru pán seděl. A teď se na sebe usmívají. Pán se naklonil k paní a dal jí pusku.

Hledáš někoho, s kým bude pořád prima? Kdo nikdy nepoleze na nervy? Dobrá zpráva. Nemusíš ho hledat. Takový člověk neexistuje. I když se máme rádi, někdy se vážně vytáčíme. Naši milovaní mají chyby. I my sami jsme omezení. Láska se mů-

že projevovat třeba tak, že snáším nedokonalosti toho druhého a doufám, že on zase přijímá mě.

Hledět si vztahu. Zavést myšlenky na milovaného či snášeného člověka. Vcítění se. Co rád a nerad, co chce a nechce, čeho se bojí, co ho ohrožuje, co nechce vidět... třeba i – kudy spolu půjdeme dál.

A není to jen tak nějaká pozornost. Tu přece může mít i snajper, který pozoruje svou oběť. Nebo pán v bílém plášti nad teráriem s myškami. Je to láskyplná pozornost, která směřuje k jednotě. Třeba i přes konflikt. Ale s očima upřenými k Božímu klidu, kterému říkáme pokoj. „Šalom“. Stav blaha. K tomu jdeme. Ten nás poutá.

Díky lásce můžeme pečovat o tenhle pokoj. Navzdory tomu, že se někdy cítíme jako kostičky puzzle z naprosto odlišných skládaček. ■

Synodní rada ČCE nabízí pracovní místa školního faráře - spirituála pro Konzervatoř Evangelické akademie v Olomouci a pro Střední odbornou školu sociální - Evangelické akademie v Náchodě.

Očekáváme zejména: Aktivní účast na životě školy - spolupracuje s vedením školy, pedagogy, s výchovným poradcem, s psychologem, s pedagogickou poradnou, krizovými centry apod. Má roli zprostředkovatele či mostu mezi všemi, kteří se školou bytostně či okrajově souvisejí. Dobře komunikuje a ochotně pracuje v týmu.

Požadujeme: Způsobilost k ordinované službě kazatele, dle Řádu pro kazatele ČCE, Čl. 3.

Nabízíme: Pestrou a smysluplnou práci ve vstřícném prostředí. Možnost profesního růstu i díky seminářům a kurzům. Metodickou pomoc ze strany seniorátu a Ústředí Evangelické akademie. Bydlení v místě školy. Dále dle Řádu pro kazatele ČCE, Čl. 2. Práva a nároky kazatele.

Pro další informace se obraťte na ředitele Ústředí Evangelické akademie
Mgr. Martina Čecha – 224 999 223, 606 151 701, cech@srcce.cz

Nástup: 1. září 2010

V případě zájmu zašlete do 1. března 2010:

- 1) Životopis
- 2) Motivační dopis
- 3) Koncepci práce spirituála
- 4) Výpis z rejstříku trestů

A to na adresu:

Českokobratrská církev evangelická
Ústředí Evangelické akademie
Mgr. Martin Čech
Jungmannova 9, P.O.Box 466
111 21 Praha 1

ATHÉNY A ST. ANDREWS CHURCH

Dan Bartoň

Athény nabízejí velké množství rozličných kultických míst a náboženských společenství. Toho si ostatně všiml již apoštol Pavel, když se procházel rozpáleným centrem filosofů. Ačkoliv je většina míst současně athénské bohoslužebné praxe pravoslavného ritu, chtěl bych upozornit na jedno zajímavé protestantsko-ekumenické společenství: St. Andrews International Church.

Jak napovídá samotný název, jde o společenství křesťanů více než dvaceti národností. Mezi nimi mají silné zastoupení Američané, Indonésané, Filipínci, Afričané

službách se schází pěvecký sbor a různá etnická společenství (Filipínci, Indonésané) otevřená všem milým příchozím. V neděli večer se mladí lidé shlukují ke studiu Bible ve sborové kanceláři. V průběhu týdne se setkávají také skupinky mužů, žen a jakýchkoli nadšenců, kteří se dají dohromady. Silným aspektem sborové činnosti je práce s uprchlíky, do které se skrže personální propojenost s řadou neziskovek zapojuje každý, kdo má jen chvilku volného času.

Pokud jde o věrouku a ritus, není úplně snadné toto společenství zaškatulkovat. Jeho charakteristika se do velké míry odvíjí

kostelní bazar

indonéská vánoční slavnost

a Evropané s alespoň troškou řecké krve či národy. Jazykem všeobecného dorozumění je angličtina, ale komunikace příchozích se rozhodně neomezuje pouze na ni.

Základním cílem tohoto společenství je poskytovat křesťanské zázemí lidem sjíždějícím se do Athén ze všech koutů světa: turistům zůstávajícím přes víkend, studentům na výměnných pobytech, dřičům v přístavu či volnomyšlenkářským milovníkům Středomoří.

Od tohoto cíle se odvíjí aktivity členů společenství. Základem jsou nedělní bohoslužby konající se v 9.00 v Kifissia a v 11.30 v centru (Sina St.). Po „dopoledních“ boho-

od aktuálního pastora a lidí, kteří se na životě jednotlivých skupinek podílejí. Většina z nich pochází z evangelického nebo evangelikálního prostředí, takže člen ČCE by si neměl připadat příliš cize. I když řada duchovních projevů je více chválicí a probuzenecká než v běžných kalvínských sborech, což souvisí do velké míry s kulturním přínosem neevropských členů.

Pokud budete mít při procházkách Athénami chvilku volného času, spojte se s lidmi ze St. Andrews. Jistě budete vřele přijati.

www.standrewsgreece.com

68 Sina St. (kostel německé evangelické církve)

PŘED LETY

Alžběta Matějovská

Miluji, tak v čem je problém? Je to opravdu tak snadné? V dnešní době snad, ale pro naše babičky to byl často složitý rébus. Starost o vlastní počestnost byla ústředním tématem dospívání.

Mladá slečna se nesměla před hochem předvádět, musela se držet zpátky, být cudná a uzavřená. Jak si měl chlapec vybrat, když dívky byly jedna jako druhá a chovaly se podle nadiktovaných společenských zásad? Za správné se považovalo, že dívka šla s mladým mužem na výlet jen za doprovodu starších (garde). Nesmě-

la navštěvovat chlapce v jeho bytě a nesměla nikomu dovolit žádné důvěrnosti. Mládenec si musel dávat velký pozor na děvčata, která se snadno zamilují...

Na svoji dobrou pověst musela být každá dívka velmi opatrná. Neustále musela být na pozoru, s kým se seznamuje a s kým se přátelí. Velikou moc měla pravidla a zvyklosti. F. Kozák píše v dobové publikaci Marta:

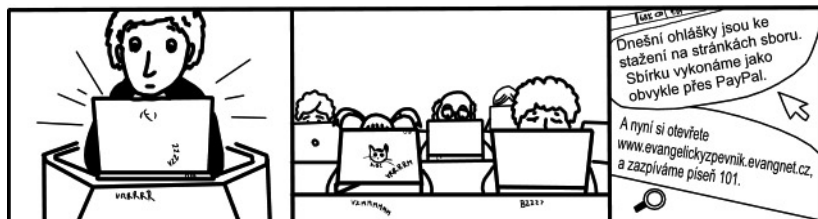
„Máš-li přítelkyni, jejíž chování by nebylo v souhlase s dobrým mravem, učin-
kuj na ni, aby z nebezpečného směru se na dobrou cestu vrátila. A nebude-li to nic platno, odtrhni se od ní. Lépe jest nemít žádné přítelkyně než takovou, která má ráda dvojsmyslné žerty a nenucené chování zvláště vůči pohlaví mužskému.“

Co křesťané? Mladší evangelíka jste v té době poznali podle jeho pevného přesvědčení o nedotknutelnosti dívčí cti. Mladou křesťanku podle toho, jak svou čest a dobrou pověst chránila. „I dobré pověsti je třeba k plnění povinností účinné lásky.“

Možná si říkáš: Chudáci! Ale z těchto lidí vyrostli ti, kteří vychovali naše rodiče. Na čem byly jejich vztahy založené? Nebyla ta trocha tajemství a skrytosti vlastně ku prospěchu vzájemného vztahu? Co myslíš? ■

božský vtipy

TG & JJ

ADAM'S APPLE?

Klára Schneiderová

Začneme od Adama – vlastně od Adamova jablíčka. Poněkud poťouchlý anglosaský termín naznačuje, že onen výrůstek na krku způsobilo, když Adamovi kousek zakázaného jablka v ráji zaskočil. Jenže ouha – jablka v dnešním Izraeli prý nerostla a dnes se jim daří leda tak na Golanských výšinách. A kdoví, jestli Eden opravdu ležel kdesi v mezopotámském meziříčí, nebo nějakém jiném, či o které ovoce šlo, případně jestli to vůbec ovoce bylo. Taková rajčata přece chutnají mnohem středomořtější. Tak jak to vlastně je? Vypadá to, že tenkrát nešlo ani tak o Adama a jablko, jako spíš o Evu a obří broskev, nebo meruňku. Alespoň to tvrdí poslední výzkumy, které se kupou biblických údajně jablečných chuťových stop – třeba v Písni písní, sedmnáctém žalmu nebo Pláči Jeremiášově – prokousaly až k sluncem zalité prunus armeniaca. Nomen est zde doopravdicky omen;

kromě Arménie ji najdeme i v celé Levantě – izraelská, syrská, libanonská i palestinská kuchyně se meruňkovými variacemi jen hemží. Třeba charoset – ořechovo-ovocná pěna, která se podává na pesachový stůl jako nečekaně sladká připomínka lopotné dřiny a egyptského pyramidového bláta. Středoevropské aškenázské hospodyňky jej strouhaly ze zahradních jablíček, původní recept je ale mnohem sefardštější kompot ze sušeného ovoce – meruňk, datlí, fíků, rozinek a mandlí – zalitý červeným vínem a zapudrovaný skořicí...zkrátka orient jedna radost. Sušeným meruňkám s cukrem totiž neodolali ani Samařané a Filištínci; dnešní potomci Izmaele z nich dělají šťávu, pudink i sladkou polévku a říkají jim qamar al-dín, neboli „měsíc náboženství“. Snad i na památku onoho broskovného půlměsíčku, který prý Hawa nabídl v ráji Adamovi. Kdoví. ■

kalichovka

Když zmizí Bůh, ego se hrne kupředu, aby se stalo jediným ...(tajenka).

Dorothee Sölle, německá teoložka (1929-2003)

1	2	3	4	5	6	7	8

1. muž Rút Moábské 2. izraelský král (1Kr 16) 3. význam jména "Eva" 4. biblická hora
5. materiál Kristovy koruny 6. první z trojice „...“, naděje a láska“ 7. hebrejsky "pomoc"
8. pokrm Izraelců na poušti
nápověda: Omří

POD CIZÍM NEBEM...

František Burda

Nedávno spatřila světlo světa výjimečná kniha, která se jmenuje Pod cizím nebem bloudili jsme spolu, a k vydání na Filozofické fakultě UK v Praze ji připravil Petr Šrámek. Jedná se o soubor rozhovorů s deseti básníky, kteří vstoupili do širšího povědomí v devadesátých letech (Petr Borkovec, Petr Hruška, Štěpán Nosek, Jaromír Typlt, Vít Kremlíčka, Pavel Kolmačka, Božena Správcová, Bogdan Trojak, Miloš Doležal a Petr Halmay).

Čím je ale kniha tak výjimečná? Je to dáno především jedinečnou uceleností, silnou výpovědní hodnotou, erudicí a čtenářsky zaníceným přístupem. Petr Šrámek se totiž na každý z rozhovorů připravoval spolu se studenty důkladnou četbou celého básníkovy díla i kritik a ohlasů. Díky tomu směřovaly otázky k podstatnému a stejně tak i odpovědi básníků rozevíraly velmi závažná témata. Před čtenářem tak stojí deset velmi svébytných pohledů na smysl poezie dnes, mám pocit, že podobně silná kniha rozhovorů s básníky tu ještě nikdy nevznikla.

Každý z rozhovorů vznikl nezávisle, odděleně a bez předešlé domluvy tématu, přesto se ve všech něco propojilo. Zarážející pak je skutečnost, jak silně duchovně jsou rozhovory zaměřeny. Petr Borkovec například mluví o tom, že „nechat se ovlivnit hluboce, na tom se musí pracovat“. Věci mají své místo a není banální je sledovat. Kontemplativní, ale nemystický přístup jakoby vracel věcem řád. Božena Správcová poukazuje na skutečnost, že některé věci fungují jen tehdy, jsou-li skryté, jinak by je „sebral vítr“. Básník zná skrytost, tulák nemá směr, turista je příliš povrchní a pitomý, básník je Poutník. A Jaromír Typlt volá po návratu k zanícenému čtenářskému zápalu. Halas kdysi v jednom dopise napsal „čtěte, čtěte bez ladu a skladu“. Nejde ani tak o odmítnutí norem, metodik, ale o odmítnutí předstírané zsvěcenosti. Báseň je „mlha, která se přese mě převálí a zanechá matný dojem, že jsem něčím prošel“. Teprve to projítí skrz rozehraje dialog.

HOW BARB CAME TO PRAGUE

Barb Iverson

„How did you come to Prague, Barb, and why did you stay?“

In the mid-90's, Prague was a hot place for Americans to come to for work teaching English. I was one of them. What I found was a beautiful, old, run-down city full of unsmiling people. I lived in a very un-beautiful section of the city, in a flat with no phone and no Internet. Prague was a different world then – before Tesco, malls, and cineplexes. I crossed the city each day to teach a group of adults, and I discovered that not all Czechs are as angry as they seem to be on the Metro. We had long conversations about everything during class. Ideas and questions about faith came up, but I wasn't interested in talking about them. My two months here felt like a lifetime.

I returned to Prague several years later to teach English again. My attitude toward God had changed and I wanted to talk about faith with my old students. Many people I met were open to intellectual discussions about God, but did

Slovníček

run-down
mallfaith
attitude
toward

focus on

believer

Do kin nedávno dorazil filmový debut režiséra Tomáše Mašína *3 sezóny v pekle*. Scénář je inspirován osudem českého básníka Egonu Bondyho, rozhodně se ale nejedná o životopisný film. Což dle mého není negativem, jak to hodnotí některé recenze.

Snímek zachycuje období od roku 1947 do padesátých let v životě mladého, nadějného umělce-básníka Ivana Heinze alias Emanuela Bonna. Zprvu nadšený marxista a „dělník revoluce“ po únoru 1948 pozná, že realita se od očekávaných zářných socialistických zítřků značně liší. Zároveň sledujeme Ivanovu osudovou lásku k Janě, krásné, avšak lehce „amorální“ dívce.

To první, co člověka uhodí do očí při úvodních scénách, je krásný obraz doprovázený melodickou hudbou, možná až téměř idylické znázornění konce čtyřicátých let. Přesto to není jen scéna a kamera, která vás na tomto filmu může bavit. Je to celkový rytmus, který do snímku rovnoměrně dává sentiment, vtip i akci. Zahraníční koprodukce zajistila více prostředků na natáčení, a to se prostě na filmu pozná. Nicméně nejsou to jen peníze, které snímek odlišují od klasické české produkce. Dle mého je zásadní pojetí hlavní postavy a zároveň celého filmu – žádné outsiderství ani satiričnost, žádná sebeshazující ironie, nikde není cítit ten typický strach z jemného patosu... Jako další velký klad tohoto filmu vidím také neokoukané obsazení a nekřečovitě výkony herců. Kryštof Hádek jako drzý, ale roztomilý básník-idealista a Karolína Gruszka v roli rozporuplné Jany.

3 sezóny v pekle dávají vědět, že jsou zde režiséři a scénáristé (zde Tomáš Mašín), kteří českému filmu mohou dodat novou tvář a nová témata.

Režie:
Tomáš Mašín
Česko /
Slovensko /
Německo,
2009, 110
min
Hrají:
Kryštof
Hádek,
Karolína
Gruszka

an American's view

zchátralý
nákupní
centrum
víra
přístup k
(něčemu,
někomu)
zaměřit/
zaměřovat
se na
věřící

not let it become personal.

After 18 months in the US, I was offered a job teaching English at a private gymnasium. I came back, excited to spend time with students. But I sensed barriers between students and teachers and I was frustrated. I wanted to be their friend but couldn't. During that time, some friends working for Young Life asked me to work with them.

I've been living here, working for YL, since 2001. For most of that time, I focused on high school students – becoming their friend and then talking with them about Jesus. Most of the students I know well are not believers. I'm often the first Christian they know. We talk about Jesus and faith, but many of them are not interested in believing in something from the Bible. I know you can't make someone believe something they don't want. ■

Zelený Írán se nevzdává

Před sedmi měsíci se v Íránu konaly volby, po nichž vyšly statisíce Íránců do ulic. Obvinění z volebního podvodu ale staronový prezident Ahmadínezád nepřiznal, demonstrantům se podívaly na nejeden zoubek islamistické revoluční gardy (a hlavně basídž, jejich milice) a kromě „náhodných“ pouličních zabítí padly i rozsudky smrti pro disidenty. Navzdory tomu všemu a obávanému vězení Evin pro politické vězně však v ulicích Teheránu i dalších měst i v prosinci byly desetitíce lidí. Protesty pokračují, ač nemají jasného vůdce ani cíle a režim ztěžuje informování o demonstracích smskami nebo přes internet – 51% procent v jediné íránské telekomunikační společnosti např. tento říjen koupilo konsorcium vlastněné revolučními gardami.

Tiger Woods je slavný golfista, momentálně ale i v bulváru propíraný nevěrník.

Na příběhu, v němž celebritu od běžné populace odlišuje hlavně rozsah nevěry (ne jedna či dvě, ale minimálně pět milenek), mě zaujala jediná věc: oficiální Tigrovo vyjádření pro tisk: „Jsem si hluboce vědom zklamání a zranění, které má nevěra způsobila mnoha lidem, zejména mé ženě a dětem. Chci znovu říci, že mi to je nesmírně líto a že prosím o odpuštění. Možná nebudu schopen napravit, co jsem způsobil, ale rád bych se o to alespoň pokusil.“ Vzpomněla jsem si při těchto slovech na Klausovy letušky, Topolánkovu „kolegyni z práce“ či nový reklamní tahák na ČSSD, malou Margitu Paroubkovou. Zmínění politici určitě také zklamali i zranili. Dočkali jsme se od nich ale někdy podobného prohlášení? Je možné, že Tiger Woods svá slova, že se pokusí být lepším „manželem, otcem a vůbec člověkem“ myslí všelijak. Každopádně je však přinejmenším schopen veřejně přiznat chybu – bohužel je jenom sportovec. U politiků by to bylo potřebnější.

Jak neohřát svět

Summit v Kodani nebyl nijak přehnaně úspěšný - výsledná dohoda jen proklamuje snahu neohřát svět o více než dva stupně Celsia, přičemž rozvinuté země mají snižovat emise skleníkových plynů a země rozvojové mají zpomalovat strmý růst svých emisí. Nebyly přijaty žádné závazné limity a snaha o přijetí závazného, jednoznačného dokumentu se ukázala jako příliš velké sousto. Alespoň jedno se ale povedlo: sešel se téměř celý svět a jednal o problému, který je celoplanetární. To není zas tak málo.

Kdy klopýtáme o schodek státního rozpočtu?

Zatím Česku státní bankrot nehrozí, ale tzv. schodek rozpočtu – nevinný výraz skrývající neustálé zadlužování země – zvýšila mimo jiné i dvanáctimiliardová nezodpovědnost poslanců při hlasování o rozpočtu. Jde o to, že dnes nám věřitelé půjčují ještě celkem levně. Již od roku 2011 ale může pouhé splácení (drahých, vyšších) úroků z dluhu přijít zhruba na tolik, kolik ročně stát vydává na vysoké školství – okolo 60–70 miliard ročně. A pozor, to jsou jen úroky – dluh se jimi neumůže. Tak vesele do nového utrácení.

economist.com, tigerwoods.com, rozhlas.cz, respekt.cz

Zimní kurz je jednoduchá rovnice = Dostatek mládeže, která chce být spolu, někoho poslouchat a zalyžovat si nebo se jen tak zkoulovat + Vedoucí, který je ochoten vymýšlet hry, vyplňovat volné chvíle a organizovat tu bandu mladých lidí + Přednášející, kteří se pokouší zaujmout svým programem, předat dál evangelium a někdy jim to i vyjde + Nezbytný kuchař.

Tak toto je tzv. klasický biblický zimní kurz pro mládež. Jejím specifikem je, že se lidé kromě času stráveného s partou nebo na lyžích chtějí něco dozvědět. Ani v mládeži vzešlé z naší církve se nezapře zájem o slovo a informace. Je totiž přirozeně zvědavé individuum - ať už je mladý nebo starý.

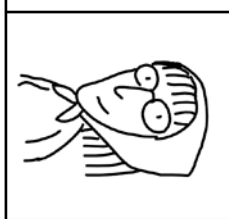
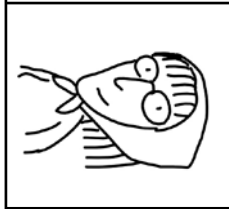
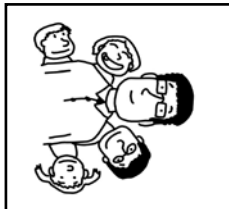
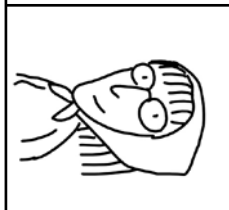
Docela chápu, že spolužákům z necírkevního prostředí může přijít zvláštní, že někdo jede o prázdninách na hory a místo lyžování sedí nad Bibli a poslouchá přednášku. Jako by tohoto ve škole nebylo dost. A to je právě ta tradice, důvod, proč rodiče posílají své ratolesti na kurzy. Ratolest se na kurz znovu přihlásí možná z jiných důvodů, možná kvůli partě, kvůli té pěkné holce, která tam byla vloni... Jistě parta je přirozené prostředí pro šíření evangelia a slova o něm.

Cílem kurzu je zažít společenství, vytvořit přátelství a partnerství, na kterých stojí církve. V tomto prostředí je potom jednodušší předávat evangelium. Mládež společně lépe porozumí Písmu, může ho zkoumat, diskutovat a přivlastnit si ho. Na druhou stranu není cílem uzavřít církve světu, proto je vždy na kurzech druhé téma, které není biblické, ale týká se aktuálních věcí, které nás ve světě potkávají. Letos v zimě plánujeme 3 kurzy:

Kurz pro mládež nad 24 let - Křížlice v Krkonoších

Kurz pro starší mládež - Zbytov v Jimramova

Kurz pro mladší mládež - Křížlice v Krkonoších

Informatorium evangelicorum

Tým Smrtáků zve a vyhláší, že dne 20. 2. 2010 se od 10.00 v Třebechovicích pod Orebem opět rozhoří lité futsalové boje o slavný Pohár Orbitů. Hraje se podle oficiálních pravidel fotsalu s přihlédnutím k místním podmínkám. Nad dodržováním a výkladem pravidel bude bdít rozhodčí. Vítěznému týmu bude vrácen startovní poplatek. Kromě věcných cen pro vítězné týmy se hraje také o prestiž a dobrý pocit. Futsalové týmy se mohou hlásit na adrese mladezhk@seznam.cz. Přihlášení obdrží další informace.

19. - 21. února pořádá Ústecká mládež zimní výlet do Chomutovského okolí se startem z místní fary. Směr cesty bude určen běžecskou stopou, proto si nezapomeňte běžky, případně dobré boty a hlavně rukavice na nečekané koulovanice. Aktuální informace naleznete na adrese ustecka-mladez.evangelnet.cz.

F-NADACE ROZDÁVÁ 1 MILION Kč
VE VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍCH PRO ROK 2010

F-nadace vyhlašuje výběrová řízení (VŘ) na poskytnutí nadačních příspěvků na podporu vzdělávacích a evangelizačních programů, jejichž cílem nebo součástí je umožnit lidem poznání a rozvoj křesťanských duchovních hodnot.

VŘ probíhají v následujících oblastech:

1. Podpora sociálně slabých účastníků vzdělávacích programů

Příspěvek poskytnutý organizátorům seminářů, školení, konferencí, apod. na uhrazení části nákladů sociálně slabých účastníků.

2. Podpora vzdělávání pracovníků neziskových organizací – externí programy

Příspěvek na vyslání pracovníka (zaměstnance i dobrovolníka) na školení, stáž, konferenci, seminář apod.

3. Podpora vzdělávání pracovníků neziskových organizací – interní programy

Příspěvek na zorganizování vlastního školení pro pracovníky organizace (zaměstnance i dobrovolníky).

4. Podpora vzdělávacích programů pro děti a mládež

Příspěvek na programy pro děti a mládež do osmnácti let věku, předmanželská příprava (bez omezení věku).

NOVĚ:

Podpora pořízení evangelizačních materiálů

Příspěvek na výrobu nebo nákup letáků, brožur, CD, DVD, billboardu, pro evangelizační aktivity.

Uzávěrka příjmu přihlášek je 7. února 2010. Pro uzávěrku je rozhodné datum doručení do e-mailové schránky F nadace. Pro přílohy zaslané klasickým způsobem je rozhodné datum odeslání z pošty.

Pokud Vás programy zaujaly a chtěli byste se jich zúčastnit z druhé strany – být spolu s námi dárce, kteří tyto aktivity podporují, prosím, kontaktujte nás.

F nadace pokračuje v získávání prostředků pro podporu evangelizační služby Reinharda Bonnkeho

číslo účtu veřejné sbírky: 195 827 736 / 0600

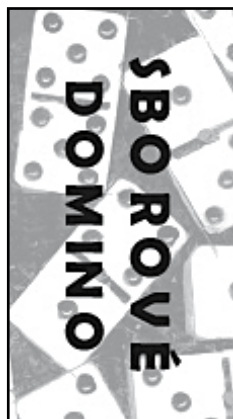
Více najdete na www.f-nadace.cz

Pokud Vás cokoliv o těchto programech zajímá, obraťte se na nás – rádi poskytneme bližší informace.

e-mail: granty@f-nadace.cz (výběrová řízení 1-4, 6)

bonnke@f-nadace.cz (podpora služby Reinharda Bonnkeho)

tel.: 224 210 829 (záznamník)

BRATRSTVO

roč. 51/2010
číslo 1

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Grafická úprava: O. Fikejs, sazba a technická redakce: Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

ISSN - 1213-9351